

בא ראה מה כתוב, ונמ' בן שיש מאות שנה וגגו. וכי למה בא החשbon הוה לKNOWN? אלא אלו לא היה נמ' בן שיש מאות שנה, לא יפנס לתבה ולא יתחבר עמה. פיוון שהשפטים בשש מאות שנה, אז התחבר עמה.

ועל כן, מיום שהשפטים חטאתם של בני העולם, חכה להם המקדוש ברוך הוא עד שהשפטים נח בשש מאות שנה, ונשלמה דרגתו כראוי והיה צדקתם, ואנו נכנס לתבה.

ונמ' בן שיש מאות שנה, כמו שאמרנו. ולבן לא אמר בבן שיש מאות שנה (ר"א ועוד ששת צדי הקולות). עוד פתח ואמר, ואני הנה מביא את המבול מים. מה הטעם הנהני פיוון שאמר ואני? אלא אני, אני, (הנני) - הכל זה דבר אחד.

בא ראה, בכל מקום אני נשעה גוף לנשמה, ורק שמקבלת ממה שלמעלה, ולבן נרמז באות הברית, שבתוב אני הנה בריתי אפק. אני שקיים בגלו מזונת לדעת, אני כסא למה שלמעלה, אני שעושה נקמות לדורי דורות. ואני - פולל זכר ונכח פאחד. אחר כך נרשם לבורו, שהזדמן לעשות דין. הנהני מביא את המבול מים.

פיון שאמר מביא את המבול, לא ידענו שהוא מים? אלא את המבול, לרבות מלאך המות. שאף על גב שהוא מים, המשפטית להשתה בתם (הנני) הולך בעולם להשמד באותם המות. אני ה' - אך שניינו, נאמן אני לשלם שכר טוב לצדיקים ולהפרע מתקשעים. ולבן הבטיח להם הפסק לצדיקים באני, לשלם שכר טוב שלהם לעולם הבא. ואם

הא חזי, מה כתיב ונמ' בן שיש מאות שנה ולמי. וכי אם אי אתה חושבנא דא למני. אלא אילו לא הוה נמ' בן שיש מאות שנה לא ייעול לתיבותא ולא יתחבר בהדרה. פיוון דاشתלים בשש מאות שנה כדיין את חבר בהדרה.

ועל דא מן יומא דASHTELIM חובייהו דבני עלמא אוריך לוון קידשא בריך הוא עד דASHTELIM נח בשש מאות שנה ואשתלים דרגיה כראין יאות והוה צדק שלים. וכדיין על לטיבותא. וכלא בגוונא דלעילא:

ונמ' בן שיש מאות שנה כמה דאמרן. ובגין לכך לא אמר בבן שיש מאות שנה. (ר"א לע' לבבלי שת טרוי רעליא).תו פתח ואמר ואני הנהני מביא את המבול מים. מי טעמא הנהני פיוון דאמר ואני. אלא אני אנטוי (נ"א הנני) כלל מלה חרדא היא.

הא חזי, בכל אחר אני אתעבד גופא לנשmeta ודי דמקבלא ממ' דלעילא. ובגין לכך אתרמי בא את קיימא דכתיב אני הנה בריתי אה. אני דקיימא באתגליא מזומנת למגdu. אני ברסיא ומה דלעילא. אני דעבידנא נוקמין לדרי דריין. ואני כליל דבר ונוקבא כחרדא. לבחר אתרשים בלחוודי דازדמן לمعد דין. הנהני מביא את המבול מים.

פיון דאמר מביא את המבול לא ידענא דאייהו מים. אלא את המבול לאסガאה מלאך המות, דאך על גב דמייא הו. מתבלא (להבלא בחוץ) (ר"א הוה) איזיל בעלמא לשיצאה באניין מין. אני יי', כי תגינן נאמן אני לשלא אגר טב לצדיקיא ולאתפרע מרשייעא. ובגין לכך אבטח לוון קרא לצדיקיא באני לשלא אגר טב

דלהון לעלמא דאתמי. ואגיזים לרשייעיא לאתפרע מניניהו לעלמא דאתמי באני.

לשחת כל בשר - כמו שעה עמרנו, שעשו המשחית של העולם, ועל זה כתוב (שםות יט) ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגן. וזה הוא לשחת כל בשר, מצד של קץ כל בשר בא לפנין. דקה כיוון דמתא זמנא דאוריך לון קדרשא בריך הוא (ר"א לג' ואוריך לון) עד דאשלים נח לשיש מאות שנה כדי לשחת כל בשר. אמר, פה למדנו משמו של רבי יצחק כס"א ברבי יוסף מהוזאי,

שה אמר לנו, וכ"א זה אמרתי לך. פתח ואמר, (ישעה לח) אמרתי לא אראה יהה באرض המים לא אביט אדים עוד עם יושבי חיל. אמרתי לא אראה יהה, מפני אטימין אפונן בני נשא דלא ידעין ולא משגיחין במלי דאוריותא, אלא מסתכלין במלוי דעלמא ואותנשי מניניהו רוחא דחכמתא.

בדבר בר נש אסתלק מהאי עלמא ויהיב הוושבنا למאריה מכל מה דעבד בהאי עלמא בעוד דאייהו קאים רוחא וגופא בחיל וחמי מה דחמי, עד דאזיל לההוא עלמא ופגע ליה לאדם הראשון יתיב לתרעא דגנטא דעדן למחמי כל אנון דנטרו פקודי דמאריהון וחדרי בהו.

ובמה צדיקיא סחרגניה דאדם. אפונן דאתמןעו מאראחא דגיהנם וסתו לגביהם אראחא דגן עדן. ואلين אקרזון יושבי חיל. ולא כתיב יושבי חיל. בגין דלא הוו כמו חולדה דגררא ומנהחא ולא ידעא למאן שבקאה. אלא יושבי חיל. כמה דעת אמר, (ישעה ב) חקלוי לכם מן האדם וגוי, (אלא ישבו חיל) דאתמןע לון מאראחא דגיהנם. ואתקיפו בהו לאעלא להו בגנטא דעדן.

שבשאדם מסליק מהעולם הזה ונוטן חשבון לרבותו מפל מה שעשה בעולם הזה ועוד שהוא קים רוח וגוף כאחד, ורואה מה שראה, עד שהולך לאותו עולם ופוגש באדם הראשון ישב בשער גן עדן לראות כל אותם ששמרו את מציאותם ורבים ושם בהם. ובמה צדיקים סביב אדם. אלו שנמנעו מדרך הגיהנם וסתו בדרך גיהנם, ואלה נקרים ישבו חיל. ולא כתוב ישבו חיל, כי איןם כמו חולדה שגוררת ומיניחה ולא יודעת למי מנינה, אלא ישבו חיל, כמו שנאמר (שם ב) חילו לכם מן האדם וגוי, (אלא ישבו חיל) שנמנעו מדרך הגיהנם, והחצקו בהם להנגישם בגין עדן.